

izhaja vsaki
datiran z dnevom
naslednje nedelje.

ročnica velja za Av-
stro: za celo leto
krona, za Ogrsko
50 vin, za celo
za Nemčijo stane
celo leto 6 kron, za
periko pa 8 kron;
drugo inozemstvo se
tudi naročnino z ozi-
na visokost poš-
t. Naročnino je pla-
naprej. Posamezne
se prodajajo po 8 v.

ništvo in uprav-
vo se nahajata v
gladališko po-
slopie št. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 250
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 49.

V Ptuj v nedeljo dne 5. decembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

glavni boji s Srbijo zmagovito končani. — Več kot 120.000 Srbov
jetih. — Novembra so naše čete vjele nad 67.000 Srbov in zaple-
le 179 kanonov. — V istem času so naši vojaki vjeli 12.000 Rusov.
Velikanski navalni Italijanov povsod pod najkrvavejšimi izgubami za
ovražnika odbiti. — Grčija in Rumunska doslej neodločeni. — Nemški
cesar obiskal našega cesarja.

Naš cesar.

Te dni so po vsej avstro-ogrski državi pra-
ovali vsi narodi v velikanskem navdušenju
netno povrnitev dneva, na katerem je naš
bljeni cesar zasedel prestol habsburške mo-
narije. Bil je to praznik države, praznik nje-
nih narodov, tako različnih in vendar tako
skupnih v ljubezni do belolasega starčka, ki drži
naš gočno žezlo naše premile domovine že nad
pet let v roki.

Seveda, praznoval se je letos ta praznik
vsem drugače, kakor druga leta. Praznoval
je sredi največje vojne, kar jih pozna sve-
tovna zgodovina. Cvet narodov, mladeniči in
stari žije niso doma; oni stoje z orožjem v trdni
roki na mejah države ali pa globoko v srcu
vražnih nam dežela. Ravno kar so dokončali
junaki glavno krvavo delo na Srbskem; z
trmino svojega meča kaznovali so kraljemoril-
nega soseda. Globoko v ozemlju Rusije, premagane
Rusije, stojijo in nikdo jih ne more premakniti
njih železnih postojank. Ob Soči, ob koroški

in tirolski meji pa so se oživele skale in div-
jajo proti izdajalskemu sovragu, ki nam je skozi
več kot tri desetletja hlinil prijateljstvo, da bi
nas v slučaju največje nevarnosti od zadaj na-
padel, zahrbtno zabodel... Take so okoliščine,
v katerih se praznuje letošnji 2. december. Z
resnim obrazom, z jekleno voljo zmagovalca, ki
čuti na svoji strani večno pravico in jasno re-
snično, — tako se zbirajo avstro-ogrski narodi
okoli svetlega prestola Franca Jožefa I. . . .

Kdo bi te narode in to državo, ki so jo
smatrali otročji sovražniki že za strohnelo, po-
snel v idealni, nepremagljivi, neumljivi ljubezni
svojega vladarja? Kdo bi znal s tako jasnim
čelom in tako požrtvovalnim navdušenjem hvali-
liti očeta, vladarja, voditelja, kar nam je Franc
Jožef vse in vsem? Tako je, kakor da bi vstal
iz strelskih jarkov, iz tisočerihih grobov vojnih
žrtev, iz potokov krvi in plamen uničenja stari
avstrijski duh ponosa in jeklene volje. Zdrava
je, zdrava ta država, nedotaknjena od strupa,
mogočna v svoji slogi.

In ta krasna monarhija se klanja v teh

daeh pred teboj, Franc Jožef, cesar in kralj,
voditelj in oče naš . . .

* * *

Srbija — premagana.

K.-B. Berlin, 28. novembra (W.-B.). Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Z begom ostankov srbske ar-
made v albansko gorovje so **velike operacije
proti njej končane.** Njih prvi namen, otvo-
ritev proste zveze z Bolgarijo in
Turčijo, je dosežen.

Gibanja pod vrhovnim poveljstvom general-
feldmaršala pl. Mackensen stoječih armad-
nih delov bila so pričeta od avstro-ogrške ar-
made generala pl. Köveß, ki je bila ojačena
z nemškimi četami, nasproti Drini in Savi-
ter od armade generala pl. Gallwitz proti
Donavi pri Semendriji in Ram-Ba-
ziasu dne 6. oktobra, od bolgarske armade
general pl. Bojadjeva proti črti Njegotin-
Pirod dne 14. oktobra. Ta dan pričele so tudi

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Peri
tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamke
»Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobije.

Prišchedjuje posel, čas, denar in milo.

Ominol je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

operacije druge bolgarske armade pod generalom Todorowom proti Skoplju-Velesu.

Od tedaj zavezniške čete niso samo veliko podjetje prehoda Donave v oči gled sovražnika, katerega je poleg tega ctežil prerano nastopivši Kosovki vihar, izvršile hitro in gladko, niso samo hitro premagale sovražne obmejne utrdbe Belgrada, pri katerega zavzetju se je poleg brandenburske rezervnega kôra tudi avstro-ogrski 8. armadni kôr posebno odlikoval, ter so padli Zaječar, Knjaževac in Piroto v roke hrabrih naših bolgarskih zaveznikov, — marveč so tudi po pokrajini podpirani ljuti odpor vojne navajenega in se pridno borečega nasprotnika popolnoma zlomile.

Ne pota brez temelja, ne globoko zasneženo gorovje brez potov, ne pomanjkanje pošiljatev ter prenočišče niso zamglji napredovanje čet postaviti. **Več kot 100.000 mož, torej polovica vse srbske armade, je vjetih, brez da bi se cenilo njih izgube v boju in vsled zapuščenja zastav; zaplenilo se je topove, med njimi težke, in nepregledno vojnega materiala vseh vrst.**

Nemške izgube so prav zmerne, čeprav jih je obžalovati. Pod boleznimi čete sploh niso imele trpeti.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Finis Serbiae.“

K.-B. Christiana, 30. nov. „Morgenblatt“ piše v „Finis Serbiae“ naslovljenem članku: Na vsak način je prvi del velike vojne na Balkanu dokončan. Armada od 250.000 mož, pač najhrabrejših in za vojno najboljših na svetu, oblegovati in do nezmožnosti premagati, to pa še v lastni deželi, ki je tako primerna za trdovratno in krepko obrambo, kakor Srbija: vse v teku 6 do 7 tednov izvršiti, je tako veličastno delo, da obledi pred njim celo hrabri boj Srbov za njih deželo.

Visoko avstrijsko odlikovanje vojskovodjem na Srbskem.

K.-B. Dunaj, 30. novembra. Cesar je podal sledeče lastnoročno pismo:

Ljubi generalfeldmaršal pl. Mackensen! Hvala Vašemu vzornemu vodstvu, izbornemu sodelovanju Vam podloženih poveljnikov in odličnemu delu zavezniških čet bili so sovražniki občutno premagani ter je bil na balkanskem bojišču velerazveseljivi uspeh dosežen.

Spretnost vodstva in vztrajnost čet, ki je dosegla dosedanj uspeh, bodejo izvršili tudi še ostalo nalogo.

Hvaležnega srca Vam podelim, ljubi generalfeldmaršal, briljante k vojaškemu zaslužnemu križcu 1. razreda z vojno dekoracijo in voditeljem Vam podrejenih armad generalu artiljerije pl. Gallwitz ter generalu infanterije pl. Kôveš vojaški zaslužni križec 1. razreda z vojno dekoracijo.

Posredujte vsem hrabrim, ki so pod Vašim slavo polnim vodstvom toliko odličnega izvršili, Mojo zahvalo in pozdrav. Dunaj, 28. novembra 1915.

Franc Jožef.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 27. novembra. Uradno se danes razglašča:

Italijansko bojišče. Artiljerijsko in napadalno delovanje Italijanov raztegnilo se je včeraj na vso primorsko fronto. Sunki proti našim postojankam na Mrzlem vrhu in južno te gore bili so deloma v ročnem boju, deloma pred zaprekami pod težkimi izgubami za sovražnika zavrnjeni. Pred toliminskim mostičjem je naša artiljerija vsak napadalni poskus preprečila. Tudi pri Plavi so Italijani zaman napadali. Najljutejši so bili boji ob goriškem mostičju. Pri Oslaviji

so zavrnili krvavo oddelki dalmatinskega infreg. št. 22 šest sovražnih napadov. Isto usodo so imeli močni napadi proti Pevmi in visocinam Podgore. Mesto Gorica stoji pod trajnim ognjem iz težkih kalibrov. Eten naših letalcev spravi je v zračnem boju sovražni dvokrov k padcu proti San Lorenzo di Mossa, kjer je bilo italijansko letalo po naši artiljeriji sestreljeno. V oddelku doberdobske planote končal je boj na severni plati Monta San Michele s polnim obdržavanjem naše bojne fronte. Na južni plati gore postavilo se je sovražno napadalno gibanje že v našem topovskem ognju. Ob tirolski fronti se je preprečilo posamezne napadalne poskuse v Dolomitah.

Južno-vzhodno bojišče. Na Suhi Planini, zapadno od Mitrovice, vrgle so naše čete Srbe nazaj proti črnogorski meji. Število vjetih se z vsako uro poviša. V Mitrovici se je od časa zavzetja mesta vjelo 11.000 srbskih vojakov in 3500 vojaštvu podvrženih civilistov. Pri Prištini se je zopet 800 mož vjelo. Tudi daleč za armadnimi frontami se je mnogo razpršenih Srbov vjelo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 27. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poročča:

Balkansko bojišče. Avstro-ogrski čete so pokrajino južno-zapadno od Mitrovice do oddelka Kline od sovražnika očistile. Število pri in v Mitrovici vjetih Srbov se zviša za 1700. Zapadno od Prištine so visočine na levem bregu Sitnice od nemških čet zasedene. Nadaljnih 800 Srbov je padlo v naše roke. Južno Drenice so bolgarske čete splošno črtó Goles-Stimlja-Gerzerko-Ljubotin prekorščile.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 28. novembra. Uradno se razglašča:

Italijansko bojišče. Italijani so nadaljevali svoje napadalno delovanje ob primorski fronti. Njih prekoslejš brezuspešni napori včerajšnjega dneva stali so jih posebno velike žrtve. Največji boj bil je na goriškem mostičju, kjer je hotel nasprotnik z vedno zopet novimi močnimi silami zlasti pri Oslaviji ob cesti prodreti. Kratki čas bila je visočina severno tega kraja v sovražni roki; po ljutem ognju naše artiljerije vzele so naše čete vse prvotne jarke z naskokom nazaj. Tudi na južnem delu Podgorske visočine vsilili so Italijani, bili so pa zopet v unvrženi in z učinkujočim ognjem zasledovani. Pokrajina pred mostičjem pokrita je s sovražnimi mrličji; le pri Oslaviji jih leži čez 1000. Ob robu doberdobske

planote omejili so se Italijani na sunek južno-zapadno od San Martina, ki je bil zavrnjen. Istotako brezplodni bili so tudi vsi napadi v severnem Sočinem oddelku, tako pri Zagori, Plavi, proti raznim točkam toliminskega mostičja, Mrzlem vrhu, kjer leži pred našo fronto 400 mrtvih. — in proti postojanki na Vrščicu. **Položaj je torej nespremenjen, postojanka ob Soči trdno v roki naših čet.** Ob tirolski meji bil je en napad na naše postojanke ob zapadni strani Monta Piano in pri obmejnem mostu Schluderbacha krvavo zavrnjen.

Južno-vzhodno bojišče. Ob severni meji Črnagore so včeraj sovražnika čez sedlo Metalka nazaj vrgle. Tudi obmejne pokrajine od Celenice bile so očiščene. Neka od Mitrovice prodirajoča avstro-ogrski kolona pridobila je ob v lpek vodeči cesti črnogorsko mejo. Vjelo se je tukaj zopet 1300 Srbov.

Bolgari so zavzeli Goles-Brdo južno-zapadno od Prištine ter visočine vzhodno od Ferizovice.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 28. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poročča:

Armada Hindenburga. Neko sovražno letalo bilo je pri Bankhofa (južno zapadno od Jakobstadta) s streljanjem iz strojnih pušk doli sestreljeno; padlo je na tla med obema postojankoma; ponoči so je naše patrolje spravile.

Armada princa Leopolda bavarskega. Severno-vzhodno od Barawoviči bil je en ruski sunek zavrnjen.

Balkansko bojišče. Zasledovanje se nadaljuje. Južno-zapadno od Mitrovice se je zasedlo Rudnik. V roke zavezniških čet padlo je čez 2700 vjetih; zaplenilo se je veliko število vojnega materiala.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 29. novembra. Uradno se danes razglašča:

Italijansko bojišče. Bitka ob Soči traja naprej. Včerajšnji hudi boji končali so za naše čete s polnim obdržanjem vseh njihovih postojank. Proti goriškemu mostičju vodili so Italijani zopet nove regimente. Vkljub njih brezkoristnim izgubam sledil je naskok naskoku. Samo pri Oslaviji in na Podgori posrečilo se je sovražniku, vsiliti v naše postojanke. Bil je pa zopet v unvržen. Na drugih krajih izjalovili so se vsi sunki že v našem ognju. Prostor na obeh straneh Monta San Michele bil je istotako od jako znatih italijanskih sil napaden. Pri

Gorica.

Prinašamo sliko lepega mesta ob Soči, ki je postalo žrtev italijanskemu barbarstvu. Brez vojaške potrebe, pa tudi brez vsacega ozira na mednarodno pravo in kulturno nravnost so Italijani to lepo mesto s težkimi bombami in artiljerijskimi kroglicami porušili. Značilni čin za „popolo romano“, ki je hotel „odrešiti“ ubogo prebivalstvo onkraj savojskih mej. V Kostonjevici pri Gorici Italijani niso pustili v miru niti grob zadnjega francoskega kralja iz hiše Bourbon. Polentarsko divjaštvo pa je seveda le dokaz njih nezmožnosti,

Ansicht von Görz.

doseči poštenim potom zmage. Gorjè Italijski zločinski izdajalki!

San Martinu so bili inf. regiment št. 39 in egerlandski črnovojniški inf. regiment št. 6 na bojih odlično udeleženi. V severnem Soči nem obdelki bili so ljuti napadi na naše pogorske postojanke severno Tolmina zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Naša ofenziva proti severni in severno-vzhodni Črnigori je v napredovanju. C. in k. čete so v prodiranju čez Metalka-sedlo in južno od Priboja. Bolgari zasledujejo v smeri proti Prizrendu.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 29. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. Zasledovanje je v nadaljnem napredovanju. Vjeli smo čez 1500 Srbov. K včerajšnjem poročilu o dosežanju uspehu srbske vojne je še dodati, da znaša skupno število Srbom doslej odvzetih topov 502, med njimi mnogo težkih.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 30. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Kaže se vedno bolj, da hočejo Italijani v teh dneh, naj stane kar hoče, ob Soči, ako mogoče pri Gorici uspeh doseči. Včeraj so se obračali njih napadi proti vsej fronti med Tolminom in morjem, pa posebno ljutostjo pa proti našima mostičema in severnemu delu doberdobske planote. Sunki proti naši gorski postojanki severno Tolmina so se kmalu izjalovili. Tolminsko mostičje nahajalo se je popoldne pod bobenskim ognjem. Potem so sledili trije močni napadi proti severnemu, več slabejših proti južnemu oddelku. Vsi so bili pod velikimi izgubami za sovražnika odbiti. Istotako brezuspešni so bili večji napadalni poskusi pri Plavi. Pred goriškim mostičjem so zbrane jako močne italijanske sile vseh front. K napadu prišel je sovražnik včeraj le pri Oslaviji. Bil je zavrnjen; le ozki kos fronte se je nekaj nazaj vzelo. Gorica dobila je ponoči zopet okoli 100 težkih bomb v notranje mesto. Voddelka doberdobske planote so pričeli po 4 urni artiljerijski pripravi napadi posebne silnosti in ljutosti proti Monte San Michele in prostoru od San Martina. Na Montu San Michele je budimpeštovski honved-regiment št. 1 osem velikih naskokov krvavo zavrnil. San Martino bil je trikrat z velikimi množicami napaden; tukaj obdržal je grobwardeinski honved-regiment št. 4 v ljutem ročnem boju svoje postojanke. Tudi južno-zapadno kraja bil je neki sovražni napad zavrnjen.

Južno-vzhodno bojišče. Južno-zapadno od Priboja vrgli smo Črnogorce nazaj proti Plevlju. Ob črnogorski meji južno-zapadno od Mitrovice napadle so avstro-ogrské čete neko srbsko zadnjo skupino in so vjele 210 Srbov. Bolgari se bližajo dolini Prizrenda.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 30. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen. Neko nemško letalno brodogve napadlo je železniške naprave od Ljachoviči.

Balkansko bojišče. Pri Rudniku (južno-vzhodno od Mitrovice) bile so sovražne sile od delov armade generala Koveß nazaj vržene. Takaj in zapadno Sitnice so čete armade generala pl. Gallwitz skupno okoli 1000 Srbov vjele.

Bolgarske čete so dne 28. novembra zavzele Prizrend. Vjele so čez 3000 Srbov in zaplenile 8 topov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Novembra meseca čez 12 000 Rusov in 40.800 Srbov vjetih.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede).

K.-B. Dunaj, 1. decembra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Nobenih posebnih dogodkov. Pri pod avstro-ogrskim vrhovnim poveljstvom stoječih zavvezniških bojnih silah severno-zapadne fronte se je meseca novembra vjelo 78 ruskih oficirjev in 12 000 mož ter zaplenilo 32 strojnih pušk.

Italijansko bojišče. Včerajšnji dan potekel je ob Sočini fronti v splošnem mirnejše. Le tolminsko mostičje bilo je opetovano ljuto napadeno. Sunki sovražnika so se izjalovili v našem ognju. Danes ponoči zapričel je močni artiljerijski ogenj proti severni plati Monta San Michele. Obenem so napadli Italijani višek te gore. Bili so nazaj odbiti. Tudi sovražni napadalni poskusi v prostoru od San Martina bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Naše čete silijo obsegajoče proti Plevlju. Ena kolona napada visočino Gradina južno-vzhodno Metalka-sedla, druga pa je vzela v naskoku v popoldanskih urah ter po nastopu teme od Črnogorcev ljuto branjeni rob visoke planote 10 kilometrov severno od Plevlja. Dne 29. novembra opoldne bil je Prizrend od Bolgarov zavzet. — Armada generala pl. Koveß je v novembru vjela 40 800 srbskih vojakov in 26.600 vojaštvu podvrženih Srbov ter zaplenila 179 topov in 12 strojnih pušk.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 1. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče. Na posameznih točkah vršijo se uspešni boji s zadnjimi strazami sovražnika. Pri Prizrendu so vjeli Bolgari 15.000 Srbov ter zaplenili mnogo pogorskih kanonov in drugega vojnega materijala.

Vrhovno armadno vodstvo.

Velika bolgarska zmaga pri Prizrendu.

K.-B. Sofija, 30. novembra. (Uradno poročilo). Danes proti opoldnevu so naše čete po

boju, ki je kratko trajal ali ima odločilni pomen, mesto Prizrend zasedle. Vjele so 16.000 do 17.000 Srbov, zaplenile 50 poljskih kanonov in havbic, 20.000 pušk in množino drugega vojnega materijala. Vjeti in domačini pripovedujejo, da zapuščajo oficirji zveze in si hočejo v divjem begu pomagati. En del oficirjev se baje skriva v civilnih oblekah v sosednih vaseh. Vsled tega se tudi srbski vojaki v veliki množici udajajo. Število vjetih raste nepretrgano. — Dne 28. novembra popoldne sta odjahala kralj Peter in ruski poslanik Trubeckoj z neznanim ciljem kam. Cesta med Suharjeka (18 kilometrov severno od Prizrenda) in Prizrendom je dobesedno obsejana s trupli tovrne živine, proč vrženimi predmeti, kosi vozov in topov, vojnim materijalom itd. V Prizrendu so Srbi 148 avtomobilov, ki so se rabili za prevoz glavnega stana in vlade, sežgali.

Kakor je soditi z veliko verjetnostjo, bode bitka pri Prizrendu, kjer smo vjeli zadnje ostanke srbske armade, konec vojne proti Srbom pomenila.

Italijansko hrepenenje po miru.

Zednja „Grazer Montagszeitung“ piše: „V diplomatskih krogih se čuje, — kakor zagotavljajo dunajski listi — da je stavila Italija poneki nepristranski sili na Dunaju mirovne predloge. Prav nemogoča ni ta vest z ozirom na ponesečene bitke ob Soči. Sicer se je baje Italija istotako zavezala, da ne sklene nobenega posebnega miru; ali vsakdo ve, kaj drži Italija na pogodbe. Tudi to poročilo ni bilo uradno potrjeno. V dobro podučeni zasebni krogih se hoče vedeti, da je Italija že dvakrat izjavila želje po miru. Enkrat na podlagi naših ponudb pred vojno, drugič pa na podlagi sedanjega stališča na bojnem polju. Resnica je, da je pred večimi tedni izjavila c. k. brzojavna in korespondenčna pisarna, da Avstrija ne bode nikdar niti cola zemlje Italiji odstopila. Ta izjava presenetila je po celem svetu, čeprav se jo takrat ni razumelo. Zdaj je pač razumljiva, ako se jo spravi v zvezo z okoli tekočim govoricam“. — (Ta vest, kakor rečeno, ni uradno potrjena, čeprav je jako verojetna. Italija danes vidi, da je napravila velikansko napako, ko ni sprejela naših itak mnogo previsokih ponudb. Istotako pa vidi, da čez naše meje ne pride, pa čeprav porablja in žrtvuje cvet svojega ljudstva. Ali vse to spoznanje je za Italijane prepozno došlo. Kar smo jim pred vojno zastoj hoteli dati, tega ne dobijo zdaj ne s silo in ne s sladkanjem. Z izdajalskim Judežem ne pozna poštenjak nobenega sporazuma. Torej naj si Italijani privadijo Dantejevo besedo, ki bi jo bilo nad durmi Italije zapisati: „Lasciate ogni speranza, voi ch' entrate!“

Armadni vrhovni poveljnik nadvojvoda Friderik na Tirolskem.

K.-B. Dunaj, 28. novembra. Iz vojnoporočevalskega stana:

Hitro po posetu okupiranega ozemlja v Volhiniji je šel armadni vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik na Tirolsko na inspekcijsko potovanje. Dne 20. t. m. je dospel gospod nadvojvoda v bivališče deželnoobrambene poveljstva, kjer ga je sprejel general kavalerije Dankl in njegov izkušeni štab, nato je šel med veselimi vzkliki množice skozi bogato

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z malim trudom predložiti redilni, dobro-okusni 458

Usaka mati Oetker-Pudding

iz dra. Oetker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veseli je videti, kako uživajo otroci vsake starosti tak Oetker-pudding do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljše ga redilnega sredstva.

Italiji

okrašene ceste na deželnebrambno poveljstvo, kjer si je dal poročati podrobno o zadnjih dogodkih na fronti. Po obedu se je peljal nadvojvoda k hrabrim braniteljem Stiflerskega sedla, ki se tako uspešno upirajo potuhnjenemu sovražniku na višinah nad 3000 metrov. Drugi dan se je mogel armadni vrhovni poveljnik po maši, katero je celebriral vojaški škof, prepričati o izvrstnosti obrambnih naprav v tonalskem ozemlju in izreči hrabrim braniteljem tega odseka svojo najvišjo pohvalo. Nič manj niso bili razveseljivi vtiski, ki jih je dobila Njegova c. in k. Viskost v okolici Rive, kjer sovražnik kljub svoji premoči istotako ne more doseči uspehov. Po posebno svečanem sprejemu v Trientu, mogočni utrdbi jugozapadne fronte, je šel nadvojvoda na neko višino, ki mu nudi izboren pregled planot Lavaronske, Folgarije in doline Brenta. Tudi tukaj je bila prilika, prepričati se o trdnosti pozicije naših tirolskih obrambnih braniteljev. Drugi dan je posetil dolino Fasso in Flejmsko dolino. S sedla Pordoj je mogel nadvojvoda opazovati brezuspešne napore sovražnika za tolikokrat imenovani Col di Lana, za katerega se bijejo vroči boji, pa je trdno v naših rokah, in mogel dobiti zagotovilo, da tudi v tem, tako vrlo branjenu ozemlju izredne pokrajinske lepote je brezuspešen naval sovražnega valovanja. Drugi dan je inšpiciral nadvojvoda naše pozicije v Sekstenskih Dolomitih in je čestital pogumnim braniteljem tega bajnega sveta na njihovemu uspehu. Poln najboljših vtiskov je odšel nadvojvoda v bivališče poveljstva južnozapadne fronte kjer mu je poročal njegov brat generaloberst nadvojvoda Ergen podrobno o situaciji na ostalih delih zveste straže ob italijanskih mejah. Ko se je tam pomudil malo časa, je odpotoval nadvojvoda na Dunaj, kjer je poročal Najvišjemu vojnemu gospodarju o svojih na Tirolskem dobljenih vzvišenih vtiskih, nakar je odpotoval še isti večer nazaj v bivališče armadnega vrhovnega poveljstva.

okinčani in povsod je prebivalstvo, ko se je čulo vest, zastave v barvah zavezniških držav razobesilo. Prostor pred kolodvorom in k Schönbrunnu vođeče ceste so bile vkljub mrzlemu a lepemu vremenu od velike množice ljudstva napolnjene. Kmalu po 10. uri so se privozile oficijelne osebnosti. Proti 1/4 na 11. pripehli sta se nadvojvodi Franc Salvador in Karl Štefan. Par minut pred 11. uro dospel je kot zastopnik cesarja nadvojvoda prestolonaslednik Karl Franc Jožef. Točno ob 11. uri pridrdral je vlak v kolod. Cesar Viljem, ki je nosil vojno uniformo pruskega feldmaršala, zapustil je hitro cesarski voz in hitel k prestolonasledniku kot zastopniku cesarja ter ga pozdravil na najprisernejši način s poljubom in roko. Prizor toplega pozdrava je vplivala globoko na vse navzoče in nkdno ni mogel prikriti vtisa o zgodovinskem trenutku. Pozdravi so trajali četr ure. Na desni strani prestolonaslednika stopil je potem nemški cesar skozi salon pred kolodvorsko poslopje. Vrikskajoči klic brez primere pozdravil je cesarskega gosta in mu je povedal, kako je njegov prihod na Dunaj srca razveselil. Tako iskreno in tako entuziastično ni bil še nikdar tuji vladar na Dunaju pozdravljen. Pod veselimi klici množice sedla sta potem cesar Viljem in nadvojvoda Karl Franc Jožef v pripravljeni cesarski avtomobil in se peljala, spremljena od navdušenih „hoch“ in „hurra“ klicev tisočere zbrane množice v Schönbrunn. Ob pol 12 uri dospela sta v Schönbrunn. Ob modrih stopnicah vstavlil je voz. Tu je šel cesar Franc Jožef v galauniformi pruskega generalfeldmaršala svojemu odličnemu gostu nasproti. Oba cesarja, ki se od začetka vojne še nista videla, bila sta globoko ginjena in sta se pristrčno poljubovala ter roke stiskala. Potem sta se podala, že v pogovoru, čez veliko galerijo in sobo Marije Terezije mimo gardnega špalirja v salon nemškega cesarja. Po kratkem pogovoru pustilo se je nemškega cesarja nekaj časa za počitek samega. Ob 12. uri vršil se je zajutrk, katerega sta še udeležila le cesarja in nadvojvoda Karl Franc Jožef.

K. B. Dunaj, 29. novembra. Nemški cesar odpotoval je po prisrčnem poslovljenju od cesarja Franc Jožefa v Schönbrunnskem gradu ob 7. uri 10 minut od kolodvora v Penzingu. Cesarja je spremljal prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef do kolodvora, kjer sta se cesar in prestolonaslednik prisrčno poslovila. Ko je vlak že bil v gibanju, je prestolonaslednik pozdravil cesarja, ki je stal ob oknu salonskega voza, s salutiranjem.

Cepljenje proti koleri.

Iz tozadevne spomenice, ki jo je izdalo ministerstvo za notranje zadeve, priobčimo naslednje točke:

Kali kolere (kolera bacili) pridejo skozi usta v naše telo. Umazane roke, onesnaženi predmeti (živila) posredujejo vstop bacilov v človeški organizem. Skrbna telesna snaga, predvsem v obdobju za koleri obolelimi ter osebna previdnost nam zagotavlja varnost pred okuženjem, če ni kakih posebno neugodnih zunanjih okoliščin. Ta osebna previdnost zahteva med drugim, da v okuženih krajih ne uživamo nekuhanih jedi in da opuščamo celo kuhana jedila, če niso zaravnavana pred okuženjem, n. pr. po muha'h.

Ako je osebno varovanje nemogoče, zlasti če je osebno negovanje snage otežkočeno ali celo neizvedljivo, ako manjka potrebnih splošnih zdravstvenih naprav (oskrbe z dobro vodo, brezhibnega odstranjevanja odpadkov itd.), in odpovejo varnostne in zatiralne odredbe proti koleri (pravočasna naznanitev, izolacija, desinfekcija itd.), takrat zamore priti v poštev cepljenje proti koleri. Pri takih izrednih razmerah, n. p. na bojnem polju, ali ako nastopa obolenje v številnih slučajih, ki niso nastali potom kontaktne infekcije (občevanje z na koleri obolelimi), bo torej misliti na cepljenje.

Ako so dani navedeni predpogoji, priporoča se varnostno cepljenje proti koleri zlasti osebam, ki imajo po poklicu stalno opraviti z na koleri obolelimi bolniki.

V nobenem slučaju pa ne more nadomestiti to cepljenje preizkušenih brezpogojno potrebnih varnostnih in zatiralnih naprav. Le-te se morajo vsikdar, tedaj tudi če se je vršilo cepljenje, strogo in natančno izvrševati.

Cepljenje se izvrši tako, da se dvakrat v presledku 5-6 dni strogo aseptično obrizga 1 cl³ cepiva pod kožo.

Kot posledice se opažajo po injekciji čestokrat neznatne bolečine, nadalje rdečica in oteklina na injekcijskem mestu, včasih glavobol in zvišanje telesne toplote na 38° C. Te posledice izginejo po enem ali dveh dneh. Prav redko krat se opažajo tudi neznatni, kratkotrajni želodčni ali črevesni pojavi.

Pri nepovoljnem zdravstvenem stanju (predvsem pri vnetju ledvic, pri nosečnosti) naj se cepljenje opusti.

Varnostni učinek cepljenja ne nastopi takoj, marveč šele po nekaterih dneh in traja več mesecev.

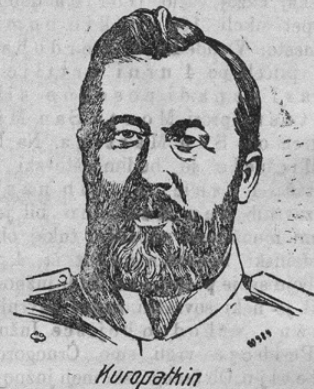
To varnostno cepljenje proti koleri se marveč javlja osobito v tem, da manj cepljenih oboli in umrje kakor pa takih, ki niso bili cepljeni. Zdi se tudi, da je bolezen pri cepljenih mnogo lažja.

Ker se ravno lahka obolenja lažje prezrejo ter tako pospešujejo razširjanje, mora tudi vsaki cepljenec strogo izpolnjevati vse predpise v obrambo kolere. Paziti ima torej na zdravstveno stanje, takoj poklicati zdravnika ter naznaniti vsak sumljivi, če tudi sebi malenkostni slučaj obolenja. Nkdno naj se ne da v zaupanju na varnostni učinek cepljenja zapeljati, da bi zane-marjal prepotrebne obrambne predpise proti koleri.

Ako traja po cepitvi nastopivša boleča oteklina s trajno mrzlico čez dva dni ali ako se vsled cepljenja pojavijo kaka druga bolezenska znamenja, treba je to takoj naznaniti pristojni politični oblasti, ki potem uvede potrebne poizvedbe.

Kuropatkin.

Pariški „Matin“ poroča, da se je imenoval general Kuropatkin za vrhovnega poveljnika onih ruskih bojnih čet, ki bodejo nastopale proti Bolgariji. Prinašamo sliko Kuropatkina, ki je danes 67 let star. Kakor znano, bil je tudi poveljnik ruske mandžurske armade v boju proti

Japonski. Bil je takrat večkrat poražen in pred vojno sodnijo obsojen. Zdaj se mu hoče poveriti poveljstvo zoper Bolgare; pa posebnega strahu nima nikdo pred njim, — žel boče na Balkanu iste lavorike, kakor jih je žel v Mandžuriji...

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimprej oglašijo pri okrajnem zastopu v Ptuj.

Zanimive številke. Na vse izgovore dražilcev življanskih sredstev bilo bi vedno le eno vprašati: zakaj je na Nemškem vkljub vojni vse toliko ceneje, ko je vendar Nemčija industrijska, Avstrija pa izredno agrarna, kmetijska dežela? ... Zanimive so n.

Fellerjev dobro učinkujoči, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„Elsa-Fluid“

**odpravi
bolečine v hrbtu**

12 steklenic franko 6 kron. 24 steklenic franko 10 kron 60 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza-trg šte. 241 (Hrvatsko). Fellerjeve milo odvajajoče, želedec okrepajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 škatljic franko 4 krone 40 vin., 12 steklenic franko 8 kron 40 vin.

Čez 100.000 zahvalnih pismen in zdravniških priporočil. — Dva staro-priznana neobhodno potrebna domača sredstva. Naj se ne vzame nobenih manjvrednih posnemanj. 454

Nemški cesar na Dunaju.

V ponedeljek obiskal je nemški cesar našega vladarja v Schönbrunn pri Dunaju. Obisk, ki je prišel popolnoma nenadoma, ima gotovo velik pomen tudi z ozirom na vojne in politične dogodke, o katerih zadnjih se pa zdaj še ne more očitno govoriti. O obisku se je podalo uradno poročilo, kateremu naj posnemamo sledeče točke:

K. B. Dunaj, 29. novembra. Nemški cesar je danes dopoldne na Dunaj dospel. Strogo intimen in čisto osebno je obisk, ki ga je napravil cesar Viljem danes cesarju Francu Jožefu v Schönbrunn. Vse sprejemne slavnosti se je moralo na željo cesarja Viljema opustiti in tako je nosil poset tudi na zunaj čisto osebno značaj. Kolodvor Penzing bil je bogato okrašen. Penzing in Hitzing ter sosedni deli mesta bili so slavnostno